

TÂM TƯ KHI ĐIỀU TRỊ BỆNH NHÂN COVID-19

Tu sĩ – Bác sĩ Lương Thị Phi Yến

Gần 2 năm qua, đại dịch COVID-19 đã ảnh hưởng rất nhiều đến mọi mặt của đời sống kinh tế xã hội, áp lực lên hệ thống y tế của nước ta cũng như nhiều nước trên thế giới. Nhưng đợt dịch thứ 4 trong năm 2021 vừa qua thật sự đã để lại dấu ấn rất sâu sắc cho tất cả những người làm trong ngành y tế.

LÀN SÓNG DỊCH THỨ 4 TẠI TP HCM VÀ CHUYỆN Ở NƠI ĐIỀU TRỊ COVID-19

Trước khi đợt dịch thứ 4 bùng phát, người viết là một bác sĩ làm việc tại khoa Cấp Cứu – là một khoa thuộc loại căng thẳng và áp lực của bệnh viện vì bệnh nhân vào khoa thường là bệnh nhân nặng và nguy kịch, đòi hỏi phải xử trí nhanh.

Khi đợt dịch thứ 4 tại thành phố Hồ Chí Minh đến, dù vốn đã quen với những áp lực và căng thẳng nhưng người viết cũng không khỏi chới với khi phải đối mặt với số lượng bệnh nhân quá đông, bệnh diễn tiến nặng rất nhanh và đột ngột, thậm chí có thời điểm nhiều bệnh nhân trở nặng cùng một lúc trong khi nguồn lực nhân viên y tế thì vẫn vậy. Hoàn cảnh càng khắc nghiệt hơn khi các đồng nghiệp lần lượt bị nhiễm bệnh phải đi

cách ly. Bác sĩ, điều dưỡng và các nhân viên y tế trong bộ đồ phòng hộ vốn rất nóng bức và khó chịu nhưng đã phải tăng thời gian làm việc của một ca trực để bù vào vị trí nhân sự bị thiếu hụt. Lúc này đây, các bác sĩ kiêm luôn công việc của điều dưỡng, điều dưỡng làm công việc của các hộ lý, không ai có khái niệm người nào chỉ làm vị trí độc nhất mà chỉ cần đang rảnh tay là có thể phụ công việc của đồng nghiệp khác. Công việc trong ca trực thì dồn dập từ việc chuyên môn đến hoàn thành hồ sơ bệnh án, giấy tờ hành chính, việc nào cũng cần phải xử trí nhanh và quan trọng hơn là phải luôn bám theo từng diễn biến của bệnh nhân để giải quyết kịp thời. Thậm chí ngay khi đang nghỉ ngơi ngoài ca trực nhưng lúc nào cũng luôn ưu tư và lo lắng bệnh nhân của mình không biết có chuyển nặng hay không và có còn ở đó khi mình quay lại không...

LẪN RANH GIỮA SỰ SỐNG VÀ CÁI CHẾT

Khi chia sẻ về những cảm xúc trong đợt dịch vừa qua thì không thể không nhắc đến việc đối diện với bệnh nhân giữa lằn ranh sinh tử. Câu chuyện về “lằn ranh sinh tử” sẽ gắn liền với cuộc chạy đua cùng thời gian. Mọi người thường ví “thời gian là vàng bạc” nhưng từ trước tới nay ở các cơ sở y tế, vàng bạc không còn là thứ quý giá để so sánh nữa, mà thời gian chính là não, là tim, là hơi thở, là sinh mạng của con người, vì cứ mỗi phút chậm trễ can thiệp thì vô số tế bào não, tim,... sẽ chết đi và tất nhiên là lúc đó tiên lượng sống của bệnh nhân sẽ còn rất ít. Là một bác sĩ, người viết vốn vẫn luôn đối mặt với “lằn ranh sinh tử” trong công việc hằng ngày tại khoa cấp cứu, thì trong cơn đại dịch, những cảm nhận điều này lại sâu sắc hơn bao giờ hết.

Trong thời khắc diễn ra sinh tử của bệnh nhân, đó là khoảnh khắc vô cùng đặc biệt và quan trọng, vì tất cả mọi người đều ý thức rằng đang phải chạy đua với thời gian để giữ lại hơi thở và sinh mạng cho bệnh nhân nên không có thời điểm nào mà toàn bộ êkip không tập trung cực kỳ cao độ, dốc toàn bộ hết tâm trí, sức lực, vận dụng hết sở học được truyền thụ để cùng nhau phục vụ mục tiêu duy nhất là làm sao để cứu được bệnh nhân. Không ai lên tiếng, nhưng mỗi người cứ thế trong vị trí của mình mà nỗ lực đến cùng kiệt. Sẽ khó có khoảnh khắc nào mà sự chung sức, đồng tâm, hiệp lực được đẩy lên cao độ như vậy.

Sau khoảnh khắc diễn ra sinh tử, sẽ có vô số cảm xúc đan xen với nhau: đó là sự mệt mỏi về thể chất lẫn tinh thần sau cuộc đua với thời gian, hay niềm hân hoan, vui sướng khi chiến thắng tử thần, hoặc là những nỗi niềm trăn trở về hoàn cảnh của bệnh nhân vừa mất. Đó còn có thể là sự đau đớn, thất vọng nặng nề, lực bất tòng tâm khi bệnh nhân không qua khỏi. Người viết đã từng chứng kiến một trường hợp em bé 12 tuổi nhập viện cùng gia đình, tuy nhiên sau đó, cha và mẹ em lần lượt mất trong cùng một bệnh viện nơi em cũng đang điều trị, trong khi em đang ở vào cái tuổi đã cảm nhận được sự ra đi của cả cha lẫn mẹ, nỗi đau chùng chắt lên nỗi đau,... Ngày làm giấy xuất viện cho em, tất cả mọi người đều đau đớn, tự hỏi rằng không biết rồi đây, cậu bé sẽ vượt qua đau thương quá lớn này thế nào? Chẳng đường dài sắp tới sẽ ra sao? Đó là một trong vô số trường hợp xót xa mà người viết đã chứng kiến. Có trực tiếp chứng kiến từng hoàn cảnh như thế, mới thấy được sự bi thương và khốc liệt của cơn đại dịch lần này.

NIỀM VUI VÀ BÀI HỌC TRONG CƠN ĐẠI DỊCH

Nếu trong quá trình điều trị vừa qua mà chỉ có những ca nặng và tử vong thì chắc chắn rằng tập thể y bác sĩ không thể đủ vững vàng mà vượt qua được. Liều dopping tinh thần cho những cố gắng và nỗ lực của mọi người chính là sự hồi phục và ra viện của các bệnh nhân. Nhất là với những bệnh nhân lớn tuổi, nhiều bệnh nền, tương chừng khó qua khỏi nhưng vẫn bình an, khoẻ mạnh xuất viện trở về sum họp với gia đình.

Qua đợt dịch lần này, người viết đã có cơ hội để thấu cảm về nhiều thứ cũng như có cơ hội để tu học và rèn luyện bản thân thông qua chính công việc hằng ngày của mình.

Khi chăm sóc cho bệnh nhân Covid 19, đó là những bệnh nhân đang khó chịu về mặt thể chất do bệnh đem lại như sốt, ho, khó thở, mất khứu giác,... kèm theo những khó chịu về mặt tinh thần như: lo lắng về tình trạng bệnh, hoảng sợ bệnh sẽ nặng, cô đơn khi không có người thân bên cạnh, suy sụp khi chứng kiến bệnh nhân khác ra đi, hụt hẫng bởi có người bệnh xuất viện về trước mà mình về sau, mất ngủ kéo dài, ăn uống kém... Bên cạnh đó còn có những khó chịu riêng của từng hoàn cảnh: người thì lo lắng cho những thành viên khác còn lại trong gia đình, người thì lo nghĩ về công việc đang dang dở,...

Tất cả bệnh nhân Covid-19 đều không có người nhà bên cạnh, lúc này đây nhân viên y tế vừa là người điều trị bệnh, vừa chăm sóc toàn diện (cắt tóc, tắm, thay đồ, cho ăn,...), vừa là chỗ dựa thân cận và duy nhất. Thấu hiểu điều đó nên bệnh nhân càng lo lắng và khó chịu thì tập thể thầy thuốc càng phải lắng nghe và kiên nhẫn. Qua đó, mọi người như đã dần dần rèn luyện được khả năng lắng nghe để thấu cảm, từ tốn và kiên nhẫn trong mọi tình huống.

Bài học quý giá thứ 2 mà người viết được học trong mùa dịch này, chính là bài học về tình đồng đội từ các đồng nghiệp. Tất cả đã cùng nhau trải qua những đêm trực mệt mỏi, những lúc lo lắng hồi hộp chờ kết quả test Covid của ekip khi không may có một thành viên bị nhiễm bệnh, cùng đồng viên nhau khi thấy tinh thần ai đó đang suy sụp, cùng nhau đối diện với những khoảnh khắc căng thẳng đến nghẹt thở,... Lâu lắm rồi mới thấy tất cả làm việc thật sự mang tính đồng đội. Trước đây mỗi người đều có vị trí việc làm riêng, thế mạnh chuyên môn riêng, thậm chí là ở những vùng miền khác nhau nhưng trong đợt dịch này, gác lại hoàn cảnh riêng của mình, vượt qua rất nhiều sự khác biệt để có thể làm việc chung, đồng lòng vì mục tiêu duy nhất là làm sao chữa lành cho tất cả bệnh nhân, và nhất là đưa đất nước Việt Nam vượt qua khỏi cơn đại dịch.

Cuối cùng, đó là bài học về tình thương và sự hi sinh của con người dành cho nhau. Để có thể vận hành trơn tru một hệ thống điều trị y tế với số lượng nhân viên y tế và bệnh nhân rất đông, đòi hỏi phải có một lực lượng hậu cần và bộ phận hỗ trợ cũng phải tương ứng. Do nhu cầu của các đơn vị y tế, nhân viên y tế và bệnh nhân lúc này rất nhiều nhưng lại thiếu thốn nhiều phương diện nên các lực lượng tình nguyện viên và mạnh thường quân trong một thời gian dài đã ngày đêm hi sinh tiền bạc, thời gian, công sức và thậm chí là sức khoẻ để hỗ trợ cho công tác chống dịch. Thật cảm động khi có những tình nguyện viên quả cảm, chấp nhận nguy cơ lây nhiễm, tình nguyện vào khu cách ly để trực tiếp cùng nhân viên y tế lo việc vệ sinh, ăn uống, vận chuyển bệnh nhân. Và còn rất nhiều câu chuyện ấm áp khác đã minh chứng rằng khi thật sự có tình thương, mỗi người

sẽ có những cách riêng để thể hiện sự hi sinh cho nhau.

Tình hình dịch bệnh đã tạm thời lắng dịu, các bệnh viện đã trở về với công năng cũ là khám chữa bệnh, mọi người cũng đang dần thích nghi với cuộc sống sau dịch nhưng những gì đã trải qua cùng với rất nhiều cung bậc cảm xúc khác nhau thì chắc chắn mọi người sẽ không thể nào quên được. Qua cơn đại dịch lần này, mỗi người sẽ có những trải nghiệm và bài học khác nhau, riêng người viết nhận ra rằng từ chính trong những hoàn cảnh vô cùng khó khăn, mỗi người sẽ có cơ hội để hoàn thiện và phát huy hết những tinh hoa của cá nhân để có thể quy tụ và đóng góp cho tập thể. Khi có sự đồng tâm và hiệp lực vì mục tiêu nào đó thì chắc chắn rằng sẽ gặt hái được thành quả tốt đẹp.

Sau tất cả những gì đã qua.

Xin được cầu nguyện các bệnh nhân đã mất trong dịch Covid.

Xin chia sẻ với những gia đình có người thân đã qua đời, những hoàn cảnh khó khăn do dịch bệnh, những bệnh nhân vẫn còn biến chứng và sang chấn sau nhiễm Covid.

Xin chúc mừng các bệnh nhân đã hồi phục, các gia đình còn đầy đủ các thành viên, những người con còn đầy đủ cả cha mẹ.

Xin được cảm ơn các thiện nguyện viên và mạnh thường quân đã trao đi những gì tốt đẹp nhất trong sự âm thầm và quảng đại.

Xin được gửi đến tất cả các đồng nghiệp, đặc biệt là các đồng nghiệp đang bị nhiễm bệnh và những đồng nghiệp hiện vẫn còn đang ngày đêm chăm sóc cho bệnh nhân Covid những vòng tay siết chặt thân thương đầm ấm nhất.

Cầu xin Ông Trên ban ơn lành cho tất cả.